

Liefde | Muzikale Meesterwerken | AVROTROS Klassiek I
AVROTROS Klassiek II | AVROTROS Vocaal
Radio Filharmonisch Orkest | Groot Omroepkoor

vrijdag vrijdag 1 maart 20.15 uur
inleiding Thea Derks 19.30 uur

In the Dark Blue Sky...

Radio Filharmonisch Orkest

Markus Stenz dirigent

Carolin Widmann viool

Edward Elgar 1857-1934

Chanson de matin / Chanson de nuit opus 15 1897/1899
voor viool en orkest

Julian Anderson *1967

In lieblicher Bläue 2014-2015
voor viool en orkest (Nederlandse première)

PAUZE

William Walton 1891-1953

Eerste symfonie in bes 1932-1935
Allegro assai
Presto con malizia
Andante con malinconia
Maestoso-Briosso-Ardentemente-Maestoso

U kunt het nieuwe
seizoensmagazine
vanaf de pauze bij de
balies en de uitgang
ontvangen.

2

Nieuw seizoen Vrijdagconcert

Goed nieuws! Het nieuwe seizoens-
magazine van het AVROTROS
Vrijdagconcert 2019-2020 is uit.
U kunt het krijgen bij de ingang, in de
pauze en na afloop van het concert.

Uitzending

Alle luisteraars kunnen volop genieten als
mobiele telefoons, horloges en gehoor-
apparaten geen geluid maken. Uitzending
vanuit de zaal door Mark Brouwers.

→ WWW.NPORADIO4.NL

Na het concert

is er gelegenheid om een drankje te
nuttigen.

Word lid van AVROTROS Klassiek

AVROTROS, hofleverancier en voorvechter van
klassieke muziek zoekt liefhebbers zoals jij! Geniet jij ook
van programma's als het AVROTROS Vrijdagconcert en
het Zondagochtend Concert? Wil je nog meer genieten
van klassieke muziek? Dat kan! Word lid van
AVROTROS Klassiek!

avrotros
klassiek

Voor
slechts € 7,50 per jaar

Steun klassiek talent en geniet
van ledenvoordeel! Meld je snel aan

www.avrotros.nl/klassiekbijavrotros

zondag 16 juni 2019 Groot Meezingconcert

Het geliefde Groot Meezingconcert
maakt zich op voor alweer de vierde
editie. Dit evenement vindt plaats op
zondag 16 juni 2019 in TivoliVredenburg.
Stond in voorgaande edities telkens een
ander Requiem centraal, nu is gekozen
voor een geheel nieuwe aanpak: een
zomers operaspektakel!
Leest u verder op pagina 15.

EEN NIEUW SEIZOEN

AVROTROS Vrijdagconcerten

3

Poëzie en muziek

Volgens de Griekse mythologie huisden de negen muzen met hun vader Apollo op de berg Parnassos. In de serie AVROTROS Vrijdagconcert zijn zij in seizoen 2019-2020 weer bijeen: in veel concerten zijn poëzie, literatuur en muziek met elkaar verenigd. Berlioz liet zich voor *Harold en Italie* door Lord Byron inspireren, Benjamin Britten voor *Les illuminations* door Arthur Rimbaud. Ook in het werk van Johan Wagenaar, Richard Strauss, Alexander von Zemlinsky, Alphons Diepenbrock, Claude Debussy, Sergej Prokofjev spelen de letteren een belangrijke rol.

Hier gebeurt iets bijzonders

In seizoen 2019-2020 ligt de focus ook op Albert Roussel, vaak robuuster klinkend dan zijn Franse collega's Debussy en Ravel. Dat staat garant voor unieke concerten, net als de aandacht voor koorwerken van Daan Manneke en zelfs Francis Poulenc en Felix Mendelssohn. Een Nederlandse première van Sofia Goebaidoelina naast Haydn en Strauss, Britten naast Beethoven, Sibelius naast Walton: dat moet iets uitzonderlijks opleveren.

De combinatie van gekend repertoire met zelden gehoorde én nieuwe composities zorgt voor een fantastische sfeer in de zaal; iedereen voelt: hier gebeurt iets bijzonders. Dirigenten en solisten van naam nemen u mee in deze heerlijke wereld. Van Karina Canellakis, de nieuwe chef-dirigent van het Radio Filharmonisch Orkest, tot Alexander Vedernikov, van Vasily Petrenko tot Elim Chan. Violiste Leila Josefowicz en haar collega Simone Lamsma, bariton Henk Neven, de pianisten Nino Gvetadze en Ronald Brautigam. Het Groot Omroepkoor, Amsterdam Sinfonietta, de Nederlandse Bachvereniging... Mooier kan het weekend toch niet beginnen?

Bestellen

Abonnementen kunt bestellen via WWW.TIVOLIVREDENBURG.NL/KLASSIEK.

Losse kaarten zijn vanaf 1 maart 2019 te koop via WWW.TIVOLIVREDENBURG.NL/KLASSIEK of via de kassa: (030) 231 45 44.

Bestelt u kaarten voor vier of meer concerten, dan krijgt u 15% korting.

JUBILEUMAANBIEDING

Vanwege het jubileum van 40 jaar omroepconcerten in Vredenburg 1979-2019 doet het AVROTROS Vrijdagconcert u een mooi aanbod. Komt u de komende maanden nog eens vaker luisteren? Wat dacht u van 3 concerten én een gratis concert voor € 99? Dat is bijna 40% korting. Mocht u een of twee concerten al in uw pakket hebben, dan verrekenen wij die kaarten uiteraard. Maak uw keuze en bestel via

→ WWW.TIVOLIVREDENBURG.NL/AVROTROS-JUBILEUM.

**JUBILEUM-
AANBIEDING**
Wat dacht u van
3 concerten én een
gratis concert voor
€ 99? Dat is bijna
40% korting!

Voorjaarsserie 2019 / 1

VRIJDAG 22 MAART 2019

Radio Filharmonisch Orkest | **Markus Stenz** dirigent | **Nicola Beller Carbone** sopraan

MENDELSSOHN Meeresstille und glückliche Fahrt

SCHÖNBERG Erwartung

BEETHOVEN Derde symfonie 'Eroica'

VRIJDAG 12 APRIL 2019

Vox luminis & Café Zimmermann | **Lionel Meunier** dirigent

BACH johannes-passion

VRIJDAG 17 MEI 2019

Radio Filharmonisch Orkest | **Gustavo Gimeno** dirigent | **Ingrid Geerlings** fluit

H. ANDRIESEN Ricercare

MOZART Eerste Fluitconcert

BRUCKNER Vierde Symfonie 'Romantische'

Extra concert

VRIJDAG 7 JUNI 2019

Radio Filharmonisch Orkest | **Groot Omroepkoor** | **Nationaal Kinderkoor** | **Markus Stenz** dirigent | solisten

SCHUMANN Szenen aus Goethes Faust

Voorjaarsserie 2019 / 2

VRIJDAG 22 MAART 2019

Radio Filharmonisch Orkest | **Markus Stenz** dirigent | **Nicola Beller Carbone** sopraan

MENDELSSOHN Meeresstille und glückliche Fahrt

SCHÖNBERG Erwartung

BEETHOVEN Derde symfonie 'Eroica'

VRIJDAG 19 APRIL 2019

Radio Filharmonisch Orkest | **Groot Omroepkoor** | solisten | **Marcus Creed** dirigent

MOZART Adagio und Fuge

H. ANDRIESEN Miroir de peine

ROSSINI Stabat Mater

VRIJDAG 17 MEI 2019

Radio Filharmonisch Orkest | **Gustavo Gimeno** dirigent | **Ingrid Geerlings** fluit

H. ANDRIESEN Ricercare

MOZART Eerste fluitconcert

BRUCKNER Vierde symfonie 'Romantische'

Extra concert

VRIJDAG 7 JUNI 2019

Radio Filharmonisch Orkest | **Groot Omroepkoor** | **Nationaal Kinderkoor** / **Markus Stenz** dirigent | solisten

SCHUMANN Szenen aus Goethes Faust

Twee eeuwen wachten op Elgar

Zowel in de Britse als de Nederlandse muziekgeschiedenis gaapt een groot gat tussen de sterfjaren van respectievelijk Henry Purcell en Jan Pieterszoon Sweelinck en hun waardige componerende opvolgers. Nederland moest na de dood van Sweelinck (1562-1621) exact drie eeuwen wachten op Alphons Diepenbrock (1862-1921). In Groot-Brittannië duurde het een eeuw korter – daar zorgde Edward Elgar twee eeuwen na het overlijden van Henry Purcell in 1695 voor een wonder. In 1899 kwamen zijn *Enigma Variations* tot klinken, een werk dat binnen de kortste keren internationaal succes boekte en tot op de dag van vandaag een vast bestanddeel van het grote orkestrepertoire uitmaakt.

Het programma van vanavond biedt inzicht in de ontwikkeling van het Britse componeren sinds Edward Elgar.

Het programma van vanavond biedt inzicht in de ontwikkeling van het Britse componeren sinds Edward Elgar. Hoewel sommige muziekgeleerden anders beweren wordt de *Eerste symfonie* van William Walton in brede kring beschouwd als de waardige opvolger van de *Eerste symfonie* van Edward Elgar. De dertig jaar oudere Ralph Vaughan Williams zorgde met negen symfonieën voor de nodige competitie, maar buiten het Verenigd Koninkrijk heeft hij weinig voet aan de grond gekregen. Julian Anderson (1967) vertegenwoordigt de jongste generatie met zijn eerste soloconcert, een werk voor viool en orkest, geschreven in opdracht van drie orkesten, en vanavond voor het eerst in Nederland te horen.

Edward Elgar was het wonder waar het Britse muziekleven twee eeuwen na de dood van Purcell naar smachtte. Toen Elgar in 1899 zijn *Enigma Variations* presenteerde werd Groot-Brittannië in

muzikaal opzicht in één klap een belangrijke speler op het interationale muziektoneel. Willem Mengelberg introduceerde de *Enigma Variations* in 1902 in Amsterdam, en Gustav Mahler verzorgde de New Yorkse première in 1910. De weg naar dat succes verliep echter bepaald niet gemakkelijk. Elgar kwam ter wereld als zoon van een pianostemmer annex muziekhandelaar, en deed zijn eerste indrukken op aan de hand van zijn vader. De pianostemmer nam de kleine Edward mee om het resultaat van zijn vakmanschap te demonstreren, maar stak geen poot uit voor de verdere muzikale ontwikkeling van zijn zoon. Elgar zocht het zelf uit, en werd dus veroordeeld tot een moeizame gang, die hem dwong tot een leven

EDWARD ELGAR

als schnabbelende violist, muziekleraar en dirigent van amateurkoren en -orkestjes. Voor de vioollessen reisde hij naar Londen, maar componeren leerde hij zichzelf. De resultaten waren aanvankelijk salonstukjes voor de viool en koorwerken voor amateurs. Eén van die vioolwerkjes was een *Salut d'amour* dat hij in 1897 opdroeg aan zijn leerling en toekomstige bruid Alice Roberts, de dochter van een generaal-majoor. Alice was weliswaar negen jaar ouder dan Edward, maar verschaftte hem de maatschappelijke status die hij zo fel begeerde. Hij verkocht het werkje voor een habbekrats aan zijn uitgever, die er een aardige grijpstuiver mee verdiende. Over de beide volgende salonstukken werd dan ook flink onderhandeld, zowel over de titel als het honorarium. Elgar leverde het eerste in als *Vesper of Evensong*, zijn uitgever maakte er een *Chanson de Nuit* van – Franse titels verkochten beter. Dus werd het andere vanzelfsprekend een *Chanson de Matin*. In 1899, moedig geworden door het succes van de *Enigma Variations* maakte Elgar van de beide werkjes de orkestversie die vanavond tot klinken komt.

Julian Anderson en de avant-garde

Julian Anderson (Londen, 1967) stamt in tegenstelling tot Edward Elgar en William Walton uit een milieu van wetenschappers en muzikliefhebbers, en heeft een traditionele conservatoriumopleiding genoten. Wat hem onderscheidt van zijn Britse collega's is zijn interesse in de avant-garde van het Europese vasteland. Hij raakte gefascineerd door Iannis Xenakis en Gérard Grisey, en studeerde enige tijd bij de Fransman Tristan Murail. Grisey en

Murail propageerden het spectralisme, een techniek die zich concentreert op onderzoek naar boventonen. Anderson heeft zich ontwikkeld tot een van de vooraanstaande Britse componisten, met opdrachten van belangrijke internationale orkesten. *'In lieblicher Bläue'* voor viool en orkest is één voorbeeld daarvan, het resultaat van een gecombineerde opdracht van het London Philharmonic Orchestra, Seattle Symphony Orchestra en het Deutsches Symphonie Orchester Berlin.

In lieflijk blauw

'In lieblicher Bläue' is de titel van een tekst die in 1808 werd geschreven door de Duitse dichter Friedrich Hölderlin (1770-1843). Hölderlin was na zijn veertigste niet meer in staat om voor zichzelf te zorgen en werd liefdevol opgenomen in een timmermansgezin. Daar bracht hij de laatste drie decennia van zijn leven in geestelijke verwarring door, in een torenkamer met uitzicht over de rivier de Neckar. De complete eerste zin van Hölderlins tekst luidt als volgt: 'In lieblicher Bläue blühet mit dem metallenen Dache der Kirchthurm'. Vrij vertaald: 'In lieflijk blauw bloeit de kerktoeren met zijn metalen dak'. Julian Anderson heeft dit beeld als uitgangspunt genomen voor een vioolconcert dat geen vioolconcert is. Het is ook geen symfonisch gedicht, al lijkt het daar wel op. Het is veelmeer een concertant muziektheatraal gebeuren, waarin de regie van de ruimte een belangrijke rol speelt.

De componist maakt dit duidelijk in zijn aanwijzingen. In de openingsmaten is de solist nog onzichtbaar, maar al wel hoorbaar. Ze neemt vervolgens aarzelend bezit van het toneel, totdat ze de traditionele positie naast de dirigent heeft bereikt. Een potlood (zonder gum) dat de strijkstok vervangt zorgt voor een vervreemdend moment. Daarna keert de solist zich af van het publiek, en communiceert nog uitsluitend met het orkest. Eenzaam maar niet alleen. Of toch? De laatste regels van Hölderlin verklaren alles en niets: 'Leben ist Tod, und Tod ist auch ein Leben'. Julian Anderson droeg 'In lieblicher Bläue' op aan de soliste van vanavond, Caroline Widmann.

JULIAN ANDERSON

Engelands muzikale chroniqueur

William Walton was net als Edward Elgar een muzikaal joch uit een onbemiddeld gezin. Vader Walton was organist en koordirigent, en merkte op dat de jonge William een bruikbare stem had. Dus reageerde hij op een advertentie van het Christ Church Choir in Oxford waarin getalenteerde jongenssopranen werden gezocht. Walton senior stuurde vrouw en kind naar Oxford om junior te laten voorzingen, maar het reisgeld verbraste hij in de dichts bijzijnde pub. Moeder Walton leende het reisgeld alsnog van de plaatselijke kruidenier en arriveerde met haar zoon te laat voor de auditie. De jury betoonde zich vriendelijk, nam de jonge William aan, en de eerstvolgende zes jaren zong hij in het koor, werd hij onderwezen in muziek, en begon met componeren. De overige schoolvakken werden verwaarloosd, en een formele studie aan een conservatorium zat er dan ook niet in. Gelukkig bezat William de nodige sociale eigenschappen, en werd hij warm opgenomen door de familie Sitwell, rijke kunstzinnige aristocraten. Zo maakte hij niet alleen kennis met de nieuwste muziek, hij kreeg ook de kans om zijn eigen stem te laten horen. *Façade*, een soort muzikaal cabaret voor een handvol instrumenten en een gedeclameerde tekst van Edith Sitwell, veroorzaakte een bescheiden schandaal dat de jonge componist op de kaart zette.

Walton senior stuurde vrouw en kind naar Oxford om junior te laten voorzingen, maar het reisgeld verbraste hij in de dichts bijzijnde pub. Moeder Walton leende het reisgeld alsnog van de plaatselijke kruidenier.

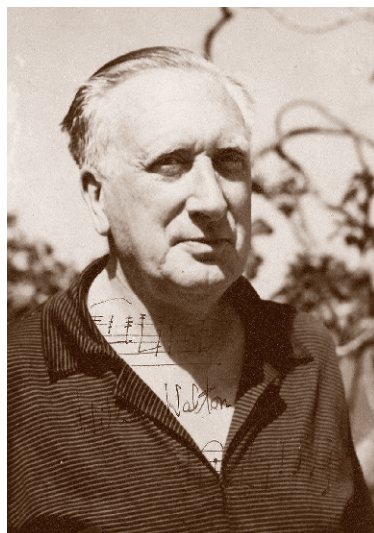
Hoe verder? Walton heeft zijn leven lang een talent gehad om gefortuneerde vrienden aan zich te binden, en net als bij Ludwig van Beethoven zijn bij William Walton liefdesleven en componeren onlosmakelijk met elkaar verbonden. Beethoven was ongelukkig in de liefde maar Walton verwierf een reputatie als 'womanizer'. In de jaren 1932/3 had de dertigjarige William zich verplicht tot het componeren van een symfonie voor het Hallé Orchestra en zijn illustere dirigent Hamilton Harty. Hij was ook verwickeld in een affaire met barones Imma von Doernberg, over wie hij later droogjes opmerkte: "once a baroness, always a baroness". Het werk aan

de symfonie wilde niet vlotten en ook de relatie met de barones kende de nodige hobbels. Ze worden weerspiegeld in de titels van de beide middelen van de symfonie. Die maken duidelijk dat hoewel de relatie met de barones niet vlekkeloos verliep, de muziek er in kwaliteit allerminst onder heeft geleden.

Waltons Eerste symfonie

Voor al het eerste deel van de symfonie is nauw verweven met de contacten die de jonge William onderhield met de betere kringen. Als tiener werd hij op sleeptouw genomen door de gefortuineerde broers en zus Sitwell, die hem introduceerden in het Londense societyleven en meenamen naar concerten. Zo maakte hij kennis met de muziek van Sibelius, wiens nieuwe methode van repetitieve motivische ontwikkeling een onuitwisbare indruk op hem maakte. Het magistrale eerste deel van de symfonie is zonder Sibelius ondenkbaar en toch onmiskenbaar Walton. Het heeft door zijn ostinate ritmische beweging en zijn repeterende motiefjes een bijna hypnotische werking. Heel belangrijk is het gebruik van lang aangehouden bastonen die fungeren als een soort horizontale heipalen. De luisteraar kan dat heel gemakkelijk waarnemen door zich te concentreren op de contrabassen en de tuba, die maten lang dezelfde toon aanhouden. Daarmee geven ze een fundament aan fascinerende harmonische spanningen, en ontstaat er voor de toehoorder een panoramisch overzicht. Een geniale vondst, die deze symfonie verheft boven alles wat er in de twintigste eeuw in het Verenigd Koninkrijk op symfonisch gebied is gepresteerd.

WILLIAM WALTON

De overige delen hebben een andere impact, en dat wordt al direct duidelijk door hun intrigerende toegevoegde titels, die te maken hebben met de stukgelopen relatie met bovengenoemde barones. Het Andante con malinconia (melancholie) is klank geworden liefdesverdriet, het Presto con malizia (kwaadaardigheid) is een uitgedeelde echtelijke ruzie. Let op het slot: nadat de echtgenoot de deur woedend heeft dicht gesmeten, komt hij toch nog even terug voor een extra rotopmerking. Een pracht van een slot voor een onvoltooide symfonie. Door al het geruzie (en doordat hij een uiterst langzame werker was) schoot de finale er

compleet bij in. Na twee jaar uitstel gaf Walton toe aan een uitvoering van het driedelige torso door het London Symphony Orchestra onder dirigent Hamilton Harty. Daarna ging Walton aan de slag met zijn eerste filmmuziek (*Escape me Never*), een genre waarmee hij roem en rijkdom zou verwerven. Negen maanden later begon hij aan de finale van zijn symfonie.

De uiteindelijke compositie van de Finale vond in heel wat rustiger vaarwater plaats, want de explosieve relatie met de barones maakte plaats voor een nieuwe verliefdheid.

De uiteindelijke compositie van de Finale vond in heel wat rustiger vaarwater plaats, want de explosieve relatie met de barones maakte plaats voor een nieuwe verliefdheid. Ditmaal op de 22 jaar oudere viscountess (gravin) Alice Wimborn. Zo bleef het liefdesleven van William Walton onverminderd zijn stempel drukken op de totstandkoming van zijn *Eerste symfonie*. Musicologen hebben het nodige commentaar geleverd op het verschil tussen de eerste drie delen van de symfonie en de finale met zijn deftige fuga's en zijn Beethovenaanse slot. Uit commentaren van de componist op dit deel – “it will be the most popular, I think” – valt op te maken dat hij streeft naar iets nobels dat ons terugvoert naar Edward Elgar. De eerste uitvoering van het complete werk op 6 november 1935 door het BBC Symphony Orchestra onder Hamilton Harty werd een eclatant succes. Sinds de *Eerste symfonie* van Elgar was het Britse publiek niet verrast door zo'n originele eersteling. Zoals de (uiterst competitieve) Walton zelf opmerkte: “I may be able to knock Bax off the map”. Arnold Bax was op dat moment de meest vooraanstaande Britse symfonicus. Het is hem gelukt, met vlag en wimpel.

Siebe Riedstra

Markus Stenz, dirigent

Sinds het seizoen 2012-2013 is Markus Stenz chef-dirigent van het Radio Filharmonisch Orkest. Markus Stenz geniet een bijzondere reputatie als vertolker van eigentijds symfonisch en muziekdramatisch repertoire. Hij wordt beschouwd als een belangrijk pleitbezorger van de muziek van Hans Werner Henze, van wie hij diverse opera's in première bracht. Stenz staat tevens hoog aangeschreven in uitvoeringen van werken uit de klassieke en romantische periode: Beethoven, Bruckner en met name Mahler en Wagner. Voorts is hij een groot operadirigent met vele internationale engagements. Tenslotte heeft Stenz de afgelopen jaren blij gegeven van grote betrokkenheid bij het gebruik van nieuwe media. Markus Stenz was voorheen chef-dirigent van de Keulse opera en van het Gürzenich-Orchestrer in Keulen, chef-dirigent en artistiek directeur van het Melbourne Symphony Orchestra, principal conductor van London Sinfonietta en artistiek directeur van het Montepulciano Festival.

MARKUS STENZ

KAUPO KIRKAS

Als gastdirigent leidde hij orkesten in Europa en de Verenigde Staten, zoals de Berliner Philharmoniker, de Münchner Philharmoniker, het Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, het Gewandhausorchester Leipzig, het Tonhalle Orchester Zürich, het BBC Symphony Orchestra, het Hallé Orchestra, het Chicago Symphony Orchestra en de Los Angeles Philharmonic. Zijn grote betrokkenheid bij de moderne muziek leidde tot een vaste relatie met Ensemble intercontemporain.

Daarnaast heeft Markus Stenz een internationale reputatie als operadirigent. Hij leidde voorstellingen bij de English National Opera, Los Angeles Opera, San Francisco Opera en Glyndebourne Festival Opera. Hij dirigeerde in Keulen de volledige 'Ring' van Wagner en leidde de wereldpremière van *Caligula* van Detlev Glanert. Markus Stenz is regelmatig te gast bij het Koninklijk Concertgebouworkest. In 2007 maakte hij opnames van hedendaags repertoire die als eerste in de reeks Horizon werden uitgebracht op RCO Live.

Markus Stenz werkte voor het eerst samen met het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor in april 2002. In de ZaterdagMatinee dirigeerde hij de Nederlandse première van de opera *The Bassarids* van Hans Werner Henze. Hij werd teruggevraagd voor de uitvoering van de suite *The Tempest* van Thomas Adès en *Earth Dances* van Harrison Birtwistle (juni 2006), de *Sankt-Bach-Passion* van Mauricio Kagel (december 2008) en de integrale versie van de opera *The Tempest* (mei 2009). Stenz dirigeerde

- 12 de afgelopen seizoenen het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor onder meer in de Nederlandse première van Walter Braunfels' *Te Deum*, Henze's *L'Upupa und der Triumph der Sohnesliebe* en Mahlers *Das klagende Lied*.

Carolin Widmann, viool

De Britse violiste Carolin Widmann ontving in 2017 de Bayerische Staatspreis en was 'Musicus van het jaar' bij de International Classical Music Awards 2013. Ze werkte samen met orkesten in Europa, de VS en Australië en met dirigenten als Sir Simon Rattle, Riccardo Chailly, Sir Roger Norrington, Edward Gardiner, Sakari Oramo, Vladimir Jurowski, Marek Janowski, Christoph von Dohnányi en Pablo Heras-Casado. Ze trad op op festivals in Berlijn, Salzburg, Luzern, Ravinia en Mecklenburg-Vorpommern. Tijdens het seizoen 2014-15 was Carolin Widmann artist-in-residence bij de Alte Oper in Frankfurt, en gaf ze de wereldpremière van een nieuw vioolconcert *In lieblicher Bläue* dat voor haar was geschreven door Julian Anderson, in het Southbank Center met het London Philharmonic onder Jurowski.

Van dat concert speelt ze vanavond de Nederlandse première. In 2017/2018 had Carolin Widmann optredens met het BBC Symphony, het Stockholm Philharmonic, het orkest van de Bayerische Rundfunk, de NDR Radiophilharmonie, het Residentie Orkest en RTE National Symphony Orchestra of Ireland. Verder gaf ze recitals bij Ultraschall in Berlijn, Bozar in Brussel, in Salzburg en Fribourg en nam ze deel aan kamermuziekprojecten in Wenen, Schweinfurt, Neumarkt en het MecklenburgVorpommern Festival. Belangrijk hoogtepunt voor Carolin Widmann van dit seizoen is de wereldpremière van Jörg Widmanns *Vioolconcert nr. 2* in Tokio met navolgende uitvoeringen in Europa met het Orchestre de Paris en het Zweeds Radio Symfonieorkest onder Daniel Harding en het Radio Symfonieorkest Frankfurt in de Alte Oper onder leiding van Andrés Orozco Estrada.

Radio Filharmonisch Orkest

Het Radio Filharmonisch Orkest, opgericht in 1945, is een onmisbare schakel in het Nederlandse muziekleven. Behalve het grote symfonische repertoire speelt het orkest, meer dan welk ander Nederlands symfonieorkest, muziek van dit moment. Het betreft vaak premières van werk dat in opdracht van de omroepseries NTR ZaterdagMatinee en AVROTROS Vrijdagconcert wordt geschreven. Vernieuwende concertideeën als Pieces of Tomorrow en Out of the Blue bereiken een opvallend jong publiek. Vrijwel alle concerten worden rechtstreeks uitgezonden op NPO Radio 4. Dat betekent vanzelf dat het Radio Filharmonisch

Orkest optreedt voor een live-publiek dat vele tientallen malen groter is dan een concertzaal ooit zou kunnen herbergen. Het orkest wordt sinds 2012 geleid door chef-dirigent Markus Stenz. Hij heeft illustere voorgangers als Bernard Haitink (beschermheer), Jean Fournet, Hans Vonk, Edo de Waart (eredirigent) en Jaap van Zweden (honorary chief conductor). Het orkest werkte bovendien samen met gastdirigenten als Leopold Stokowski, Kirill Kondrashin, Antal Doráti, Charles Dutoit, Valery Gergiev, Mariss Jansons, Michael Tilson Thomas, Gennady Rozhdestvensky, Peter Eötvös, John Adams, Christoph Eschenbach, Vasily Petrenko, Vladimir Jurowski en Pablo Heras-Casado. Vanaf 1 september 2019 neemt de

Amerikaanse Karina Canellakis het stokje van Markus Stenz over. Zij is daarmee de eerste vrouwelijke chef-dirigent van een Nederlands symfonieorkest. De Amerikaan James Gaffigan, vaste gastdirigent sinds 2011, tekende bij tot en met seizoen 2022-2023. In 2014 kreeg het Radio Filharmonisch Orkest een Edison Klassiek Oeuvreprijs toegekend voor zijn verdiensten voor het Nederlandse muziekleven, in 2017 de Concertgebouw Prijs (samen met het Groot Omroepkoor).

→ WWW.RADIOFILHARMONISCHORKEST.NL

Wordt u ook vriend van het Radio Filharmonisch Orkest?

→ WWW.RADIOFILHARMONISCHORKEST.NL/VRIENDEN-VAN-HET-RFO

MARKUS STENZ VOOR HET RADIO FILHARMONISCH ORKEST

BESCHERMHEER

Bernard Haitink

CHEF-DIRIGENT

Markus Stenz

HONORARY CHIEF**CONDUCTOR**

Jaap van Zweden

ERE-DIRIGENT

Edo de Waart

VASTE GASTDIRIGENT

James Gaffigan

ASSISTENT DIRIGENT

Frans-Aert Burghgraef

Sander Teepen

EERSTE VIOOL

Elisabeth Perry

Dimitar Tchernookov

Alexander Baev

Fred Gaasterland

Maria Escarabajal

Alberto Facanha

Johnson

Mariska Godwaldt

Josje ter Haar

Masha Iakovleva

Kerstin Kendler

Anna Korpalska

Pamela Kubik

Leonie Mensink

Pedja Milosavljevic

Gerrie Rodenhuis

Ruud Wagemakers

TWEEDE VIOOL

Casper Bleumers

Andrea van Harmelen

Sarah Loerkens

Zofia Balcar

Esther de Bruijn

Wouter Groesz

Yvonne Hamelink

Annemarie van Helden

Ingrid van Leeuwen

Dana Mihailescu

Renate van Riel

Alexander van den Tol

Nina de Waal

Frits Wagenvoorde

ALTVIOOL

Frank Brakkee

Huub Beckers

Igor Bobylev

Marije Helder

Erik Kroesenbrink

Annemijn den Herder

Annemarie Konijnenburg

Lotte de Vries

Annemieke Huls

Roeland Jagers

Lotus de Vries

Wouter Huizinga

CELLO

Michael Stirling

Eveline Kraayenhof

Harm Bakker

Winnifred Beldman

Mirjam Bosma

Crit Coenegracht

Anneke Janssen

Ansfried Plat

Arjen Uittenbogaard

Maaiké Peters

CONTRABAS

Rien Wisse

Wilmar de Visser

Annika Pigorsch

Edward Mebius

Jim Schultz

Sjeng Schupp

Stephan Wienjusz

Eduard Zlatkin

FLUIT

Sarah Ouakrat

Ellen Alberts (+ piccolo)

PICCOLO

Maike Grobbenhaar

HOBO

Aisling Casey

Yvonne Wolters

ALTHOBO

Gerard van Aniel

KLARINET

Frank van den Brink

Esther Misbeek

BASKLARINET

Sergio Hamerslag

FAGOT

Hajime Konoe

Freek Sluijs

CONTRAFAGOT

Desirée van Vliet

HOORN

Annelies van Nuffelen

Lies Molenaar

Toine Martens

Frédéric Franssen

Rebecca Grannetia

TROMPET

Hans van Loenen

Raymond Rook

Hans Verheij

Arthur Kerklaan

TROMBONE

Herman Nass

Victor Belmonte Albert

BASTROMBONE

Rommert Groenhof

TUBA

Bernard Beniers

PAUKEN

Paul Jussen

Mark Haeldermans

SLAGWERK

Hans Zonderop

Vincent Cox

Esther Doornink

Jennifer Heins

HARP

Marianne Smit

PIANO

Stephan Kiefer

zondag 16 juni 2019

Groot Meezingconcert

Het geliefde Groot Meezingconcert maakt zich op voor alweer de vierde editie. Dit evenement vindt plaats op zondag 16 juni 2019 in TivoliVredenburg. Stond in voorgaande edities telkens een ander Requiem centraal, nu is gekozen voor een geheel nieuwe aanpak: een zomers operaspektakel!

Uitgevoerd worden hoogtepunten uit verschillende opera's, waaronder *Nabucco*, *Aida*, *Lohengrin* en *Madama Butterfly*. Wat is er heerlijker dan mee te kunnen zingen met deze meeslepende operamelodieën.

U komt bij dit Groot Meezingconcert de vertrouwde gezichten tegen van de musici van het Groot Omroepkoor en het Radio Filharmonisch Orkest. Ook dit jaar staat het concert onder leiding van Martin Wright, een groot operakenner!

De middagrepitie op de dag van het concert wordt begeleid door Ben Martin Weijand, vaste pianist van het Groot Omroepkoor. Wij zijn er trots op dat alle solo-partijen door leden van het Groot Omroepkoor worden gezongen.

Voor iedereen die van zingen houdt

Het Groot Meezingconcert staat open voor iedereen die van zingen houdt. Het maakt niet uit of u beginnend zanger bent of ruime ervaring hebt met zingen: de unieke en overweldigende beleving van het samen zingen staat centraal.

Workshop

Het Groot Omroepkoor biedt u ter voorbereiding gratis een workshop aan. Deelname hieraan is mogelijk naar keuze op zondag 28 april of zaterdag 25 mei, van 12.00 tot 17.00 uur in de studio's van het Muziekcentrum van de Omroep, Heuvellaan 33, 1217 JL Hilversum. U kunt zich aanmelden voor het Groot Meezingconcert via

→ WWW.GROOTOMROEPKOOR.NL/GROOT-MEEZING-CONCERT-2019-ZOMERS-OPERASPEKTAKEL

16

volgende concerten

vrijdag 8 maart 2019, 20.15 uur

TivoliVredenburg, Utrecht
inleiding Thea Derks 19.30 uur

SERIE GROOT OMROEPKOOR

Lavinia Meijer & Groot Omroepkoor

Groot Omroepkoor
Gijs Leenaars dirigent
Lavinia Meijer harp

Fauré Madrigal

Daniel-Lesur Le cantique des cantiques

Satie Gnossienne nr. 1 & 5

Van Platen C'est déjà du passé (wereld-
première)

Machuel Nocturne

Debussy Clair de lune

Debussy Trois chansons de Charles
d'Orléans

Duruflé Quatre motets sur des thèmes
grégoriennes

NTR • **ZATERDAGMATINEE**

zaterdag 2 maart 2019, 13.00 – 16.30 (!)

Concertgebouw, Amsterdam

WWW.ZATERDAGMATINEE.NL

Sacraal theater: Kain en Abel

B'Rock Orchestra
René Jacobs dirigent

Caino: **Kristina Hammarström** mezzo-
sopraan

Abelo: **Olivia Vermeulen** mezzosopraan

Eva: **Birgitte Christensen** sopraan

Adam: **Thomas Walker** tenor

Voce di Dio: **Benno Schachtner** counter-
tenor

Voce di Lucifero: **Robert Gleadow** bas

A. Scarlatti Cain overo Il primo omicid

colofon

PROGRAMMERING

Astrid in 't Veld

PRODUCTIE

Manon Tuynman, Sandra Eil

MARKETING & COMMUNICATIE

Marco van Es, Vera Vos,

Mary Fan Zandkamp

ADMINISTRATIE & FINANCIËN

Stichting Omroep Muziek

PRESENTATIE AVROTROS NPO

RADIO 4

Mark Brouwers

RANDPROGRAMMERING RADIO 4

Thea Derks

ARTISTIEK LEIDER

Kees Vlaardingebroek

DIRECTEUR STICHTING OMROEP

MUZIEK

Roland Kieft

PROGRAMMATOELICHTING

Siebe Riedstra

REDACTIE PROGRAMMABOEK

Clemens Romijn

VORMGEVING

Dorine Verharen

EINDREDACTIE

Onno Schoonderwoerd